

Tamamı
el yazması

8. SINIF

T.C.

İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

MURAT

ÖĞRENCİ
DEFTER

SERİSİ

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

MURAT ÖĞRENCİM SERİSİ KOORDİNATÖRÜ

Deniz POLAT

Dizgi - Grafik

Murat Yayınları Dizgi - Grafik Birimi

Baskı

Ayrıntı Basımevi • Tel: 0.312 394 55 90 - 91
Matbaa Sertifika No: 13987

Öneri ve Düşünceler için

info@muratyayinlari.com • 0.312 231 31 21

Yayın ve Dağıtım

Murat Yayınları Ltd. Şti.
1203. Cadde No: 38/1/2 Ostim / Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0.312 231 31 21
www.muratyayinlari.com

ISBN NO - 978-605-7556-35-6

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.
Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve
bandrolsüz yayınları satın almamasını rica ederiz.

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları **MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.**'ne aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, yayınların tamamının veya bir bölümünün,
şirketin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi,
herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Sevgili Arkadařlar,

Murat Yayınları köklü geçmişiyle aynı zamana ait olan her şeyin birbirine benzediği günümüzde; farklı, öğretici ve sınav formatına uygun içeriğiyle bu yıl da karşınızda. Sınav sürecinde ihtiyaç duyduğunuz tüm bilgileri bulabileceğiniz, tamamı el yazması olan Murat Öğrencim Defterlerimizde; açık ve anlaşılır bir dil, gereksiz detaylardan arındırılmış ve müfredata uygun bir içerik bulacaksınız. Bu içeriğin hazırlanmasında görev alan deneyimli kadromuz; MEB'in uyguladığı sınavları ve test tekniklerini dikkate almış, bilgilerin parçalı ve ilginç şekilde sunumunu yaparak sizleri yaşayacağınız büyük değişimlere en iyi şekilde hazırlamayı amaçlamıştır.

Murat Yayınları olarak hayallerinizi mümkün kılmak için yeni eğitim - öğretim yılında da siz değerli okuyucularımıza çalışmalarımızı sunmaya devam edeceğiz.

Saygılarımızla

MURAT YAYINLARI

ÖRNEKTİR

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE - 1 BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	1
Avrupa ve Osmanlı'yı Etkileyen Olaylar	2
Fikir Akımları	10
Mustafa Kemal'in Goculuğu ve Ailesi	12
Mustafa Kemal Okulda	14
Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Şehirler	19
Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı	22
Mustafa Kemal'i Etkileyen Olaylar ve Fikirler	27
Mustafa Kemal'i Etkileyen Yazarlar ve Düşünürler	29
Ünite Etkinlikleri	30
Ünite Testi - 1	31
Ünite Testi - 2	34

ÜNİTE - 2 MİLLİ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA

ATILAN ADIMLAR

I. Dünya Savaşı ve Osmanlı Devleti	37
Kafkas Cephesi	43
Ganakkale Cephesi	44
Kanal Cephesi	46
Suriye - Filistin Cephesi	46
Hicaz Yemen Cephesi	47
Irak Cephesi	47
ABD'nin Savaşa Girmesi	49

I. Dünya Savaşı'nın Sonuçları	50
Geldikleri Gibi Giderler - Mondros Ateşkes Antlaşması	52
Paris Barış Konferansı	55
İzmir'in işgali	56
Cemiyetler	58
Milli Mücadele Başlıyor	63
Hauza Genelgesi	64
Amasya Genelgesi	65
Erzurum Kongresi	68
Sivas Kongresi	71
Egemenlik Milletindir - Amasya Genelgesi	74
Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin Aulması	76
Misakımilli Kararları	77
İstanbul'un Reşmen işgali	79
TBMM'nin Aulması	80
TBMM İşyanlara Karşı	83
Barış Antlaşması mı Ölüm Fermanı mı? (Sevres Antlaşması)	83
Ünite Etkinlikleri	86
Ünite Testi - 1	87
Ünite Testi - 2	91
ÜNİTE - 3 MİLLİ BİR DESTAN : YA İSTİKLAL YA ÖLÜM !	
Doğu Cephesi	93
Güney Cephesi	95
Batı Cephesi	96
I. İnönü Savaşı	97
İzmir Konferansı	98

Afganistan ile Dostluk Antlaşması	99
Moskova Antlaşması	100
II. İnönü Savaşı	102
Kütahya - Eskişehir Savaşları	103
Sakarya Meydan Savaşı	106
Kars Antlaşması	107
Ankara Antlaşması	107
Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı	109
Mudanya Atılım Antlaşması	110
Zatırın ve Bağımsızlığın Tesli (Lozan Antlaşması)	111
Sanat ve Edebiyat Eserlerinde Kurtuluş Savaşı	115
Ünite Etkinlikleri	116
Ünite Testi - 1	117
Ünite Testi - 2	120
ÜNİTE - 4 ATATÜRKÇÜLÜK VE GAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE	
Atatürk İlkeleri	123
Saltonattan Milli Egemenliğe	138
Başkent Ankara	140
Yatırım Cumhuriyet	141
Gağdaş Devlete Doğru	143
1921 ve 1924 Anayasaları	145
Hukuk ve Aile	146
Eğitimde Birlik	148
Harf inkılabından Millet Mekteplerine	149
Milli Kültürümüz Aydınlanıyor	150
Gağdaş Türkiye Yolunda Adımlar	156

Takvim, Saat ve Ölçülerde Değişiklik	157
Soyadı Kanunu	158
Gağdas Türk Kodunu	159
Milli Sınırlardan Milli Ekonomiye	160
Modern Tarımın Doğuşu	161
Üreten Türkiye	162
Köroğlu Bayramı	164
Devlet Toplum El Ele	165
Bir Devrin Analizi Nutuk	167
Az Zamanda Çok Büyük İşler Başardık (10. Yıl Nutku)	168
Atatürk'ün Genelliğe Hitabesi	169
Atatürk'ün Kişilik Özellikleri	170
Atatürk ilke ve inkılaplarının Temel Esasları	171
Bütünleyici ilkeler	172
Ünite Etkinlikleri	173
Ünite Testi - 1	174
Ünite Testi - 2	177
ÜNİTE -5 DEMOKRATİKLEŞME GABALARI	
Çok Partili Demokratik Hayat	180
Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi	182
Rejim Karşıtı Bir İsyan	183
Kubilaş Olayı (Menemen Olayı)	184
Ünite Etkinlikleri	185
Ünite Testi - 1	186
Ünite Testi - 2	189

ÜNİTE - 6 ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasının Temel Esasları 192

Yabancı Okullar Sorunu 193

Dış Borçlar Sorunu 194

Musul Sorunu 195

Nüfus Mübadelesi Sorunu 196

Montró Boğazlar Sözleşmesi 198

Milletler Cemiyeti'ne Üyelik 199

Balkan Antantı - Sadabat Paktı 200

Hatayın Anavatanına Katılması 201

Ünite Etkinlikleri 202

Ünite Testi - 1 203

Ünite Testi - 2 206

ÜNİTE - 7 ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Atatürk'ün Ölümü 209

Atatürk'ün Ölümünün Türkiye ve Dünyadaki

Yansımaları 210

Atatürk'ün Eserleri 212

Atatürk'ün II. Dünya Savaşı Öncesi Tespitleri 213

II. Dünya Savaşı 214

Demokrasi Yoluyla Türkiye 220

Ünite Etkinlikleri 221

Ünite Testi - 1 222

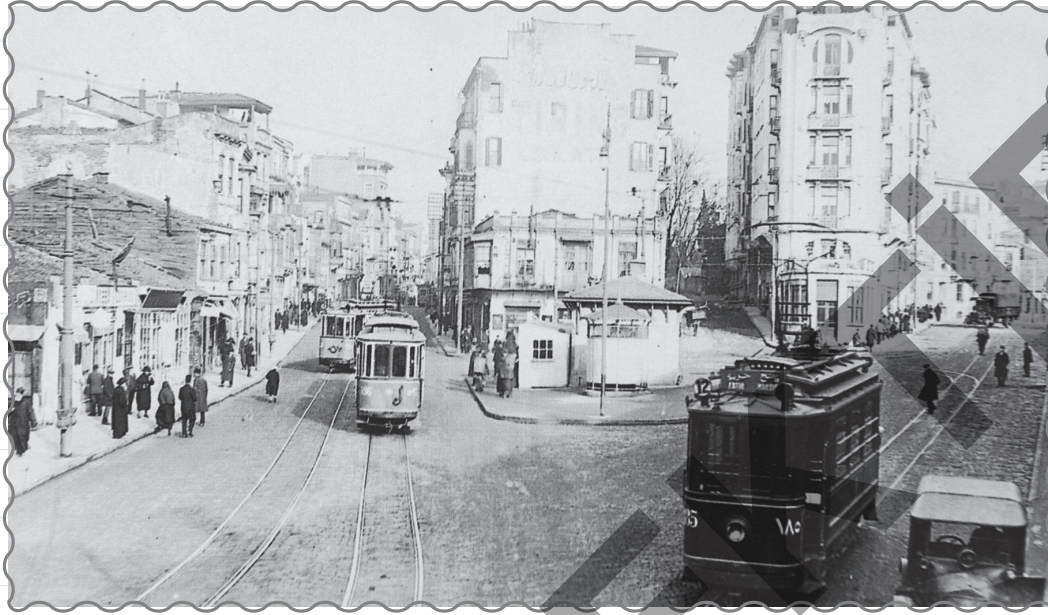
Ünite Testi - 2 225

ÖRNEKTİR

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

ÜNİTE - 1

20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ

19. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde askeri, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda büyük değişimler yaşanmıştır. Bu değişimlerin yaşanmasında ise Avrupa'da meydana gelen **Fransız ihtilali** ve **Sanayi Devrimi** gibi gelişmeler etkili olmuştur. Bu dönemde büyük toprak kayıpları yaşayan Osmanlı Devleti bu kayıpları önlemek ve siyasi alanda güçlenmek için bir dizi yenilik yapmak zorunda kalmıştır. Bu yeniliklerin en önemlileri **Tanzimat** ve **Islahat Fermanları** nın yayınlanması ile **Meşrutiyetin** ilan edilmesidir.

19. yüzyılda gerçekleştirilen bu yeniliklerin etkisi 20. yüzyılda da etkin bir biçimde hissedilmiştir.

OSMANLI DEVLETİNİ ETKİLEYEN OLAYLAR

Aydınlanma Düşüncesi

17. ve 18. yüzyıllarda Avrupa'da ortaya çıkan, her konuda akla ve bilime öncelik eden düşünce sistemine "Aydınlanma Düşüncesi," bu düşünce sisteminin ortaya çıkardığı yeni dönem ise "Aydınlanma Çağı" adı verilmiştir.

Newton

Aydınlanma düşüncesinin temeli ise "Aklın kullanılmasıyla doğru bilgiye ulaşılabileceği" fikrine dayanır. Bu dönemde deney ve gözlem ön plana çıkmış, böylece bilimsel alanda çok büyük gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler ise sonraki dönemlerde Sanayi İnkılabı'nın temelini oluşturmuştur.

Aydınlanma Çağı Bilim Adamları

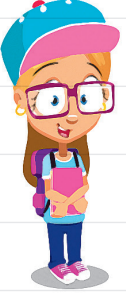
Newton: Fizik ve matematik alanlarında çalışmalar yapmış; "Evrensel Yer Çekimi Yasası" nı bulmuştur.

Kopernik: Evrende, Güneş merkezli bir sistem olduğunu ve Güneş'in, Dünya etrafında değil Dünya'nın, Güneş etrafında döndüğünü ıspatlamıştır.

Galileo: Dünya'nın yuvarlak olduğunu ıspatlayarak, Dünya'nın düz olduğu tezini yıkmıştır.

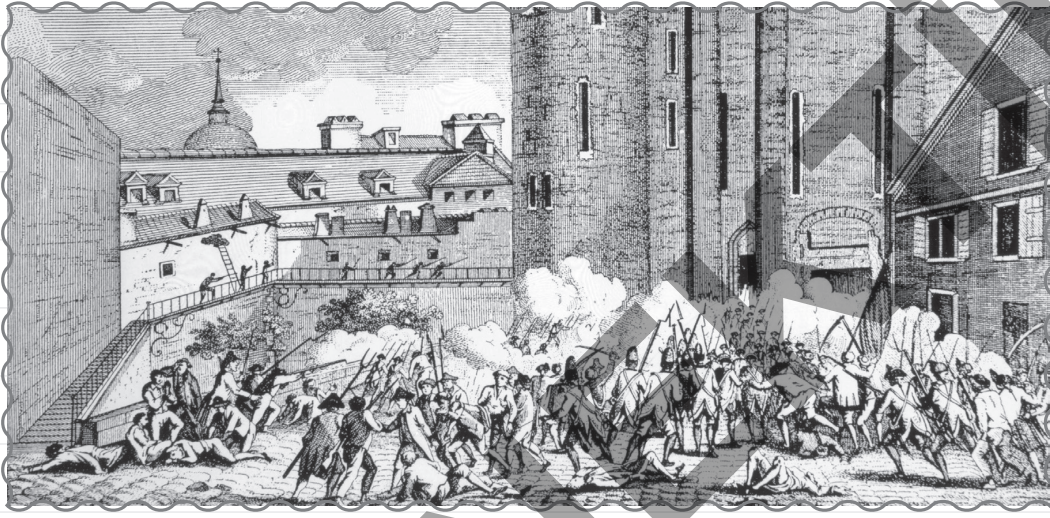
Descartes: Analitik geometriyi geliştirmiştir.

Jean Jack Rousseau: Başlıca düşüncelere karşı çıkarak özgürlük, eşitlik ve demokrasi gibi fikirlerin ortaya çıkmasına öncülük etmiştir.

Avrupa'da aydınlanma düşüncesi doğrultusunda gelişmelerin yaşandığı dönemde, Osmanlı bu bilimsel ve teknolojik gelişmelere kayıtsız kalmış bu nedenle de devletin gerilemesinin ve dağılmasının önüne geçilememiştir.

Fransa İhtilali (1789)

18. yüzyılın sonlarında Fransa'da büyük bir ekonomik bunalım yaşanmaktaydı. Fransa Kralı XVI. Louis ekonomik bunalıma çare bulmak için Milli Meclisi (Eta Jenerö) toplantıya çağırdı. Kralın bu meclisi toplanmasının nedeni halka yeni vergi yükümlülükleri getirmek istemesiydi. Ancak bu toplantı sırasında halk temsilcileri ile soylular ve rahipler arasında anlaşmazlık çıktı. Bu durum üzerine kral meclisi zorla dağıtmak isteyince halk ayaklandı. Ayaklanma kısa sürede tüm Fransa'ya yayıldı. Böylece Fransa ihtilali başlamış oldu. İsyanın başladığı sırada halk temsilcileri yeni bir anayasa yapmak için kurucu bir

meclis oluşturdular. Kurucu meclis sayguların ve rahiplerin yetki ve ayrıcalıklarına son vererek "İnsan ve Vatandaşlık Hakları Bildirgesi"ni ilan etti.

İnsan ve Vatandaşlık Hakları Bildirgesi'nde :

- Her insan doğuştan hürdür ve diğerleriyle eşittir.
- Her insan vazgeçilmez haklara sahiptir.
- Devlet gücü millete ait olmalıdır.
- Sadece milletin seçtiği temsilcilerin yönetme hakkı vardır.
- Millet bu temsilcileri denetleyebilir.

ifadeleri yer almıştır.

Ardından bir anayasa hazırlanarak kralın yetkileri kısıtlandı. Halk yönetime ortak edilerek meşrutiyet yönetimine geçildi. Fransız ihtilali ile tüm dünyaya özgürlük, eşitlik, demokrasi, insan hakları ve milliyetçilik kavramları yayıldı.

Fransız ihtilali'nin Osmanlı Devleti'ne

Etkileri

➡ Çok uluslu bir yapıya sahip olan Osmanlı Devleti içindeki uluslar, Fransız ihtilali'nin yaydığı milliyetçilik fikrinin etkisiyle Osmanlı'ya karşı isyan ettiler. Böylece Osmanlı Devleti 19. yüzyıl boyunca Balkanlarda çok büyük toprak kaybına uğradı.

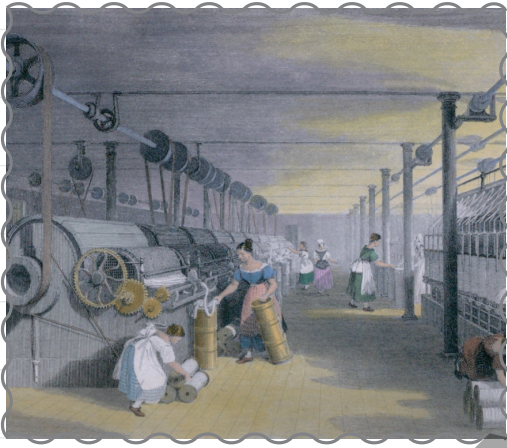
➡ Fransız ihtilali'nin yaydığı özgürlük, eşitlik, demokrasi gibi fikirler Osmanlı Devleti'nde Tanzimat ve İnkılat

fermanlarının yayınlanmasında, ardından da meşrutiyetin ilan edilmesinde etkili olmuştur.

Meşrutiyet: Hükümdarın yetkilerinin anayasa ve halk aygıtı seçilen bir meclis tarafından sınırlandırıldığı yönetim biçimidir.

Sanayi İnkılabı

Aydınlanma düşüncesi doğrultusunda meydana gelen bilimsel ve teknolojik gelişmeler Sanayi İnkılabına ortam hazırlamıştır. Sanayi İnkılabı buhar gücünün makinelerde kullanılmasıyla 1830'lerde İngiltere'de ortaya çıkmıştır.

Buhar gücü ilk olarak gemilerde, lokomotiflerde ve dokuma sektöründeki makinelerde kullanılmıştır. Böylece üretimde insan gücünün yerini makineler almıştır. İngiltere'de sanayi kentleri kurulmuş, sanayileşme faaliyetleri hızla Avrupa'nın diğer ülkelerine de yayılmıştır. Böylece tüm dünyada ekonomik ve sosyal alanda çok büyük değişimlere neden olmuştur.

Sanayi İnkılabı'nın Sonuçları

- ➡ Üretim şekli değişmiştir.
- ➡ Küçük atölyelerden fabrikalara geçilmiştir.
- ➡ İşçi sınıfı ortaya çıkmış. İşçi sınıfının haklarını korumak